

CZU:811.135.1'373.232

[https://doi.org/10.52505/1857-4300.2023.3\(321\).02](https://doi.org/10.52505/1857-4300.2023.3(321).02)

NUME DE FAMILIE PROVENITE DIN TERMINOLOGIA PRELUCRĂRII FIERULUI

Teodor OANCĂ

Doctor în filologie, profesor universitar

E-mail: teodoroanca@yahoo.com

ORCID: <https://orcid.org/000-0002-4006-2009>

Universitatea din Craiova, România

Surnames Derived from the Terminology of Iron Processing

Abstract

Iron processing on the territory of Romania has been known since the first half of the second millennium B.C. Iron represented the raw material for tool making. While practicing their handcraft as blacksmiths, these craftsmen's vocabulary was enriched with words which designated the objects made, the tools used, details of the forms and ornamental motifs. Some words, part of the terminology of iron processing, have become nicknames associated to various persons. Those nicknames have become in time unofficial surnames, many of them later firmly acknowledge as surnames, as a result of the 1895 Name Law.

Keywords: iron, blacksmith, coal, hammer, oven.

Rezumat

Prelucrarea minereului de fier pe teritoriul românesc este cunoscută din prima jumătate a mileniului al doilea î.e.n. Fierul a servit ca materie primă pentru confecționarea uneltelor. În practica meseriei de fierar, vocabularul meseriașilor s-a îmbogățit cu cuvinte care desemnau obiectele confecționate, uneltele folosite, detalii ale formelor și motivelor ornamentale. Unele cuvinte din terminologia prelucrării fierului au ajuns porecle atribuite diferitelor persoane. Porecele au devenit în timp nume de familie neoficiale, multe dintre ele stabilizându-se prin *Legea asupra numelui* din 1895 ca nume de familie consacrate.

Cuvinte-cheie: fier, fierar, cărbune, ciocan, cuptor.

Sigle pentru regiuni și județe

O = Oltenia (DJ = Dolj, GJ = Gorj, MH = Mehedinți, OT = Olt, VL = Vâlcea); **M = Muntenia** (AG = Argeș, BR = Brăila, BZ = Buzău, CL = Călărași, DB = Dâmbovița, GR = Giurgiu, IL = Ilfov, PH = Prahova, TR = Teleorman); **D = Dobrogea** (CȚ = Constanța, TL = Tulcea); **ML = Moldova** (BC = Bacău, BT = Botoșani, GL = Galați, IȘ = Iași, NȚ = Neamț, SV = Suceava, VR = Vrancea, VS = Vaslui); **MR = Maramureș** (MM = Maramureș, SM = Satu Mare); **T = Transilvania** (AB = Alba, BN = Bistrița-Năsăud, BV = Brașov, CJ =

Cluj, CV = Covasna, HD = Hunedoara, HG = Harghita, MȘ = Mureș, SB = Sibiu); **CR** = Crișana (AR = Arad, BH = Bihor, SJ = Sălaj); **BNT** = Banat (CS = Caraș-Severin, TM = Timiș); **B** = București.

Invențiile nu apar întâmplător. Omul a fost totdeauna preocupat să găsească soluții cât mai avantajoase pentru satisfacerea unor nevoi. Natura i-a oferit materia primă care l-a incitat să ajungă la modalitatea transformării ei în obiecte necesare traiului. Așa a fost modelat pământul ca să devină obiecte ceramice, lemnul a căpătat forme neobișnuite pentru a-i servi la numeroase întrebuințări. Un loc aparte pe scara evoluției omului l-a constituit valorificarea minereurilor care, prin diferite procedee tehnice, mereu îmbunătățite de-a lungul timpului, au răspuns nevoilor comunităților omenești.

Aurul, cuprul și fierul au ajuns, încă din neolitic, cele mai de preț metale. Aurul se tezauriza și servea la confecționarea obiectelor de podoabă, cuprul a dat naștere culturii bronzului și aramei, fierul a valorificat și a dus mai departe tot ce a însemnat experiența prelucrării bronzului.

Arama și fierul au servit, în primul rând, la producerea uneltelor. La venirea romanilor în Dacia, autohtonii erau deja familiarizați cu arderea minereului de cupru și fier și de prelucrare a lui în vederea obținerii uneltelor trebuincioase în diferite activități. Romanii trebuie să fi fost impresionați de cantitatea de aur găsită în Dacia. „Prada pe care o iau romanii, după cucerirea Sarmisegetuzei, este enormă. Numai *aur* au găsit în valoare de 556 milioane de lei, valuta dinainte de 1916! Cifra nu trebuie să surprindă. Se știe doar că minele din Munții Apuseni erau exploatate încă de pe vremea agatirșilor” (Giurescu, 1946, p. 82).

Pentru ca activitatea extractivă din acele timpuri să funcționeze era nevoie de unelte confecționate din bronz și fier. „În prima jumătate a mileniului al II-lea î.e.n. (circa 1900-1700 î.e.n.), pe teritoriul României s-a realizat un sensibil salt calitativ în sfera metalurgiei, întrucât s-a obținut bronzul, aliaj superior cuprului pentru că era mai lesne de turnat (datorită fluidității sale) și pentru că permitea executarea unor unelte și a unor arme cu o sporită duritate și rezistență” (Iordache, 1996, p. 288).

În ce privește fierul, experiența unor popoare africane a servit ca model celor europene. „Producerea fierului poate fi socotită pe drept o cucerire a populațiilor africane” (Lips, 1960, p. 203).

Se apreciază că „uneltele de metal au avut o însemnătate covârșitoare pentru popoarele de cultură înaltă din vechime” (*ibidem*, p. 207). Specializarea într-un anumit domeniu de activitate a avut ca urmare apariția meseriilor. Cei care s-au dedicat practicării unei meserii au căpătat un prestigiu în comunitatea din care făceau parte. Dintre cele mai vechi meserii cunoscute sunt de reținut cele de tâmplar, olar, fierar. Cei care s-au dedicat practicării unei meserii au căpătat un prestigiu în lumea satului.

În practicarea meseriei, vocabularul meseriașilor s-a îmbogățit treptat cu cuvinte care desemnau obiectele confecționate, uneltele folosite, detalii ale formelor și motivelor ornamentale, numele specializării într-un anumit domeniu al meseriei (fierar, potcovar, lăcătuș). Toate aceste cuvinte au format în timp terminologia unei meserii. Sunt numeroase exemple de cuvinte care fac parte din vocabularul diverșilor meșteșugari. *Cuptorul* este nu numai construcția de cărămidă, piatră, metal sau lut în care brutarul coace pâinea, ci și construcția în care olarul arde produsele obținute prin modelarea lutului. *Rindeaua* este o unealtă indispensabilă tâmplarului, dar partea metalică a rindelei este produsă de fierar.

Termeni considerați că fac parte din terminologia unei meserii au servit oamenilor să numească semenii ai lor. Numele atribuit s-a substituit, în relațiile cotidiene, celui primit la botez și e cunoscut sub denumirea de *poreclă*. Aceasta, transmisă colateralilor și descendenților, a devenit nume de familie neoficial, purtând denumirea de *supranume*. Abia în 1895, prin *Legea asupra numelui*, toți cetățenii români au fost obligați să adopte un nume de familie, dacă nu-l avuseseră până atunci. Au fost opțiuni multiple pentru alegerea numelui de familie: supranumele (care putea fi o poreclă, numele meseriei practicate, numele tatălui (Ion al lui Vasile > Ion **Vasile**), al mamei (Cf. Oancă, 2021), numele care arată originea locală, apartenența la o etnie etc.).

Românii și-au atribuit porecle încă din cele mai vechi timpuri, indiferent de statutul lor social.

Am reținut din dicționarul lui Al. Gonța un număr însemnat de porecle, cu anul menționat în documente:

Berbece, 1528; Brînză, 1618; Broască, 1528; Buzdugan, 1546, 1610, 1624; Calapod, 1587;

Cazan, 1546, 1613; Căldărușe, 1624; Cămilă, 1438; Căpățînă, 1588; Cățelean, 1510; Ceacîrul 1599; Chisăr, 1625; Ciocan, 1495; Ciocănel, 1619; Ciungul, 1617; Ciuntul, 1492; Ciupercă, 1546, 1613; Ciur, 1528; Cîrje, 1495; Cîrlig, 1497, 1603, 1612; Clopot, 1606; Copită, 1619; Coșciug, 1604; Cotoară, 1508; Cucoș, 1605; Cucută, 1604; Dumbravă, 1540; Foale, 1507; Galbăn, 1593, 1603; Gărgăriță, 1625; Gîlcă, 1623; Gogoășe, 1569; Grozav, 1622; Grumaz, 1620; Hrană, 1513; Iapă, 1620; Leucă, 1610; Leuștean, 1608; Limbădulce, 1497; Lopată, 1546; Lungu, 1529; Mînzul, 1622; Mustață, 1620; Negrilă, 1495; Orbul, 1554; Oțel, 1434, 1615; Picioroga, 1602; Pîntece, 1495; Plop, 1609; Porcu, 1443; Ploscă, 1558; Potlog, 1617; Purcar, 1625; Purcel, 1495, 1617; Rugină, 1493, 1576, 1588, 1621; Sprînceană, 1580; Stîngaciu, 1492; Sulă, 1587; Șarpe, 1516, 1609; Talabă, 1515; Talpă, 1579, 1593; Taurul, 1401; Tavă, 1438; Tălmăcel, 1597; Teleagă, 1558, 1615; Topor, 1493, 1554, 1609; Traistă, 1601; Trepăduș, 1610; Trufaș, 1620; Tunsul, 1453, 1518; Țapu, 1625; Umăr, 1613; Ureche, 1604; Urîta, 1617; Ursu, 1519; Urzică, 1615; Veveriță, 1580; Vrabie, 1606; Vrană, 1475; Zeamă, 1491.

Observăm că mai multe porecle (Cazan, Chisăr, Ciocan, Ciur, Clopot, Foale, Oțel, Rugină, Sulă, Tavă, Topor) se revendică din terminologia prelucrării fierului.

Numele de familie provenite din terminologia prelucrării fierului reprezintă un segment din ceea ce am numit *microsisteme antroponimice*. Exemple de microsisteme antroponimice sunt prezente în cartea *Geografie antroponimică românească. Metodă și aplicații* (Editura de Sud, Craiova, 1998). Am identificat, printre altele: antroponime care arată originea locală, nume de familie provenite de la nume etnice, antroponime rezultate de la apelative care arată stări sociale etc. La acestea adaug articolele apărute în revista *Philologia* (Chișinău) din anii 2021 și 2022. Asemenea terminologii pun în evidență aportul limbii comune la îmbogățirea sistemului antroponimic național.

Numele de familie din *Anexă* au prevăzută etimologia care, de regulă, a constituit răspunsul dat de meseriaș (în cazul de față *fierar*) etnografului care a făcut ancheta de specialitate.

Anexă

Ac 9 (B). < *ac* „obiect folosit la marcat locul în care să se dea gaură într-un corp metalic”.

Amnar 23: O-6 (DJ); ML-13 (9-BC, 4-IS); T-1 (BV); B-3. < *amnar* „obiect de uz casnic și gospodăresc folosit la aprinderea focului” (Iordache, 1996, p. 293).

Aramă 1891: O-82 (12-DJ, 55-GJ, 6-MH, 8-OT, 1-VL); M-623 (1-AG, 560-BR, 9-BZ, 6-CL, 11-DB, 13-IL, 23-PH); D-76 (72-CȚ, 4-TL); ML-835 (141-BC, 337-BT, 49-GL, 60-IS, 86-NȚ, 94-SV, 8-VR, 60-VS); MR-4 (MM); T-174 (1-AB, 9-BN, 31-BV, 80-CJ, 4-CV, 33-HD, 3-HG, 1-MȘ, 12-SB); CR-6 (5-AR, 1-SJ); BNT-10 (5-CS, 5-TM); B-81. < *aramă*.

Armă 181: M-151 (94-BR, 6-BZ, 9-CL, 42-IL); D-6 (CȚ); B-24. < *armă* (Iordache, 1980, p. 107).

Bac 103: M-1 (IL); ML-6 (IS); MR-11 (SM); T-5 (1-AB, 1-CJ, 1-HD, 1-MȘ, 1-SB); CR-62 (22-AR, 40-BH); BNT-16 (TM); B-2. < *bac* „fiecare dintre piesele de așchiere ale unei filiere” (Iordache, 1980, p. 112).

Baltag 2962: O-32 (6-DJ, 9-GJ, 3-OT, 14-VL); M-322 (22-AG, 148-BR, 74-BZ, 23-CL, 6-DB, 1-GR, 13-IL, 35-PH); D-226 (150-CȚ, 76-TL); ML-1970 (113-BC, 379-BT, 56-GL, 611-IS, 264-NȚ, 309-SV, 37-VR, 201-VS); MR-3 (MM); T-166 (7-BN, 76-BV, 11-CJ, 3-CV, 41-HD, 11-MȘ, 17-SB); CR-39 (AR); BNT-28 (11-CS, 17-TM); B-176. < *baltag* „un fel de securice cu muchia mare înălțată și cu coadă lungă” (Iordache, 1996, p. 328).

Bardă 186: M-147 (81-BR, 2-BZ, 13-CL, 8-GR, 27-IL; 16-TR); D-4 (CȚ); ML-22 (9-BC; 4-IS, 8-NȚ, 1-SV); T-9 (BV); B-4. < *bardă* „un fel de secure cu tăișul lat și coada scurtă” (DLRM).

Baros 412: O-144 (116-DJ, 15-MH, 13-VL); M-145 (30-AG, 14-BZ, 3-CL, 4-DB, 2-PH, 92-TR); D-1 (CȚ); MR-42 (SM); T-8 (AB); BNT-40 (5-CS, 35-TM); B-32. < *baros* „unealtă de fierar” (Iordache, 1980, p. 107).

Barosu 28: O-3 (MH); M-11 (BZ); T-2 (BV); BNT-2 (CS); B-10. < *baros* + suf. antrop. -u.

Bărdiță 81: M-4 (CL); D-1 (CT); ML-55 (43-BT, 4-NȚ, 1-SV, 7-VS); MR-6 (MM); T-3 (BV); BNT-4 (TM); B-8. < *bărdiță* „unealtă de tăiat” (Iordache, 1996, p. 328).

Belciug 1479: O-215 (61-DJ, 1-GJ, 35-MH, 118-OT); M-288 (38-AG, 2-BR, 3-BZ, 40-CL, 10-DB, 190-PH, 5-TR); D-102 (78-CT, 24-TL); ML-550 (63-BC, 145-BT, 10-GL, 94-IS, 20-NȚ, 212-SV, 4-VR, 2-VS); MR-7 (MM); T-156 (78-AB, 7-BV, 14-CJ, 49-HD, 7-MȘ, 1-SB); CR-24 (9-AR, 15-BH); BNT-56 (19-CS, 37-TM); B-81. < *belciug* „verigă de metal prin care se trece un lacăt” (DLRM).

Bocșer 52: T-48 (HD); CR-1 (BH); BNT-1 (TM); B-2. < *bocșer* „cel ce clădea bocșa pentru obținerea mangalului” (Iordache, 1996, p. 330).

Brăzdaru 7 (B). < *brăzdar* „parte a plugului” (Iordache, 1996, p. 290) + suf. antrop. -u.

Brici 743: O-13 (MH); M-30 (1-BR, 5-CL, 16-DB, 8-PH); D-81 (69-CT, 12-TL); ML-195 (33-BC, 16-BT, 33-GL, 8-IS, 47-NȚ, 5-SV, 53-VR); MR-41 (1-MM, 40-SM); T-290 (27-AB, 164-BN, 4-BV, 55-CJ, 20-HD, 16-SB); CR-26 (25-AR, 1-BH); BNT-48 (25-CS, 23-TM); B-19. < *brici* „obiect de fier utilizat în gospodărie” (Iordache, 1980, p. 107).

Bucșă 1116: O-37 (8-DJ, 3-GJ, 15-MH, 8-OT, 3-VL); M-119 (6-AG, 17-BR, 16-BZ, 7-CL, 41-DB, 6-GR, 10-IL, 16-PH); D-34 (27-CT, 7-TL); ML-702 (70-BC, 63-BT, 163-GL, 35-IS, 72-NȚ, 204-SV, 80-VR, 15-VS); T-154 (3-AB, 3-BN, 10-BV, 2-CJ, 3-CV, 7-HD, 126-SB); CR-14 (12-AR, 2-BH); BNT-29 (6-CS, 23-TM); B-27. < *bucșă* „garnitură metalică la butucul roții” (Iordache, 1996, p. 296).

Burduf 156: O-5 (MH); M-34 (2-AG, 4-BR, 3-BZ, 1-CL, 10-DB, 10-GR, 4-PH); D-58 (9-CT, 49-TL); ML-27 (5-BC, 1-BT, 20-GL, 1-NȚ); MR-3 (SM); T-13 (2-AB, 3-BV, 1-CJ, 7-HD); BNT-5 (CS); B-11. < *burduf* „instalație care comprima și sufla aerul în cărbunii aprinși din fierărie” (Iordache, 1996, p. 338).

Burghiu 564: O-122 (34-DJ, 52-GJ, 32-OT, 4-VL); M-82 (7-BR, 56-BZ, 2-GR, 10-PH, 7-TR); D-23 (12-CT, 11-TL); ML-242 (6-BC, 222-GL, 12-VR, 2-VS); T-42 (18-BV, 1-CV, 20-HD, 2-MȘ, 1-SB); CR-2 (AR); BNT-12 (1-CS, 11-TM); B-39. < *burghiu* „unealtă pentru perforarea metalului” (Iordache, 1996, p. 340).

Calistru 1150: O-30 (11-DJ, 9-GJ, 5-MH, 4-OT, 1-VL); M-35 (3-AG, 14-BR, 7-BZ, 5-CL, 1-IL, 5-PH); D-33 (28-CT, 5-TL); ML-846 (55-BC, 155-BT, 6-GL, 167-IS, 182-NȚ, 252-SV, 21-VR, 8-VS); MR-2 (MM); T-94 (5-AB, 1-BN, 33-BV, 5-CJ, 43-HD, 4-HG, 3-SB); CR-10 (AR); BNT-27 (11-CS, 16-TM); B-73. < *calistră* „sapă de formă dreptunghiulară cu ciocul lat” (Lex. reg., p. 76) + suf. antrop. -u.

Cazangiu 469: O-190 (4-DJ, 1-GJ, 174-OT, 11-VL); M-142 (28-AG, 17-BR, 4-BZ, 4-DB, 11-PH, 78-TR); D-49 (CT); ML-13 (8-GL, 5-IS); MR-4 (MM); T-9 (6-BV, 3-HD); CR, 1 (AR); BNT-7 (2-CS, 5-TM); B-54. < *cazangiu* „meșter fierar” (Iordache, 1980, p. 110).

Căldărar 2801: O-22 (5-DJ, 11-GJ, 2-MH, 1-OT, 3-VL); M-5 (3-AG, 1-CL, 1-PH); ML-2 (1-BT, 1-SV); MR-16 (13-MM, 3-SM); T-2619 (106-AB, 5-BN, 1002-BV, 35-CJ, 3-CV, 321-HD, 56-MȘ, 1091-SB); CR-93 (60-AR, 32-BH, 1-SJ); BNT-44 (19-CS, 25-TM). < *căldărar* „meșteșugar care face sau repară căldări și alte vase de aramă” (DLRM).

Căldăraru 4621: O-2170 (881-DJ, 413-GJ, 24-MH, 627-OT, 225-VL); M-1230 (136-AG, 109-BR, 104-BZ, 42-CL, 64-DB, 146-GR, 170-IL, 180-PH, 279-TR); D-218 (171-CȚ, 47-TL); ML-653 (204-BC, 5-BT, 209-GL, 12-IȘ, 36-NȚ, 7-SV, 87-VR, 93-VS); MR-6 (SM); T-192 (1-AB, 2-BN, 66-BV, 2-CJ, 58-HD, 3-HG, 13-MȘ, 47-SB); CR-8 (5-AR, 3-BH); BNT-40 (17-CS, 23-TM); B-104. < *căldărar* + suf. antrop. -u.

Cărbune 510: O-99 (DJ); M-8 (1-AG, 2-BZ, 2-CL, 3-PH); D-13 (CȚ); ML-93 (4-BC, 13-BT, 4-GL, 6-IȘ, 16-NȚ, 13-SV, 37-VS); T-265 (203-BN, 15-BV, 15-CJ, 21-HD, 3-HG, 3-MȘ, 5-SB); CR-2 (SJ); BNT-19 (4-CS, 15-TM); B-11. < *cărbune*, combustibil folosit în fierărie.

Ciocan 16991: O-2601 (741-DJ, 339-GJ, 312-MH, 907-OT, 302-VL); M-2682 (360-AG, 535-BR, 477-BZ, 169-CL, 296-DB, 202-GR, 78-IL, 132-PH, 433-TR); D-891 (806-CȚ, 85-TL); ML-5081 (937-BC, 550-BT, 579-GL, 645-IȘ, 788-NȚ, 679-SV, 186-VR, 717-VS); MR-1311 (422-MM, 889-SM); T-2172 (129-AB, 417-BN, 562-BV, 176-CJ, 33-CV, 535-HD, 34-HG, 104-MȘ, 182-SB); CR-495 (198-AR, 216-BH, 81-SJ); BNT-518 (131-CS, 387-TM); B-1240. < *ciocan* „unealtă folosită la bătut sau la prelucrat materiale rezistente” (DLRM).

Chisăr 333: O-291 (148-DJ, 3-GJ, 132-MH, 6-OT, 2-VL); M-5 (1-AG, 4-GR); D-4 (TL); ML-3 (BC); T-4 (HD); CR-3 (BH); BNT-23 (9-CS, 14-TM). < *chisăr* „bardă” (Lex. reg., p. 77).

Ciorpac 110: O-1 (DJ); M-2 (GR); ML-89 (4-BC, 31-IȘ, 1-NȚ, 53-VS); T-13 (9-BV, 4-HD); B-5. < *ciorpac* „polonic mare” (Lex. reg., p. 113).

Cîntar 164: O-123 (8-DJ, 113-MH, 2-OT); M-18 (CL); ML-6 (2-BT, 4-NȚ); T-2 (SB); CR-8 (7-AR, 1-SJ); BNT-4 (CS); B-3. < *cîntar*.

Cîrlig 1365: O-158 (29-DJ, 75-GJ, 54-MH); M-402 (25-AG, 11-BR, 168-BZ, 76-CL, 13-DB, 18-GR, 19-IL, 63-PH, 9-TR); D-161 (67-CȚ, 94-TL); ML-215 (19-BC, 4-BT, 15-GL, 10-IȘ, 56-NȚ, 75-SV, 15-VR, 21-VS); MR-39 (21-MM, 18-SM); T-174 (27-BN, 24-BV, 52-CJ, 60-HD, 7-MȘ, 4-SB); CR-83 (60-AR, 23-BH); BNT-92 (11-CS, 81-TM); B-41. < *cîrlig* „unealtă de fier cu care se umblă în foc” (Iordache, 1980, p. 111).

Cîrligea 138: O-3 (VL); M-114 (38-BR, 2-BZ, 47-CL, 3-GR, 24-IL); D-5 (CȚ); ML-4 (2-NȚ, 2-VR); T-2 (SB); BNT-3 (TM); B-7. < Cîrlig + suf. -ea.

Clopot 132: M-78 (76-CL, 2-IL); ML-24 (15-BT, 1-GL, 8-IȘ); B-30. < *clopot* (Iordache, 1996, p. 314).

Cofaru 385: M-211 (1-AG, 208-PH, 2-TR); D-8 (CȚ); ML-53 (8-BC, 10-BT, 14-IȘ, 15-NȚ, 6-SV); T-72 (3-BN, 43-BV, 2-CJ, 9-HD, 6-HG, 4-MȘ, 5-SB); BNT-8 (TM); B-33. < *cofar* „cel ce pregătea minereul și cărbunii pentru topirea minereului” (Iordache, 1996, p. 330) + suf. antrop. -u.

Corfu 473: O-6 (DJ); M-6 (2-DB, 4-PH); D-2 (TL); ML-436 (12-BC, 2-GL, 415-NȚ, 1-SV, 5-VR, 1-VS); B-23. < *corfă* „coș” (DLRM) + suf. antrop. -u

Cosor 536: O-63 (21-DJ, 39-GJ, 3-VL); M-29 (5-BR, 14-BZ, 3-DB, 4-IL, 3-PH); D-147 (CȚ); ML-141 (58-BC, 2-GL, 2-SV, 79-VR); MR-20 (7-MM, 13-SM); T-51 (33-AB, 8-BV, 10-HD); CR-14 (10-AR, 4-BH); BNT-42 (6-CS, 36-TM); B-29. < *cosor* „cuțit cu lama lată, puternic curbată și cu vârful scurt” (Iordache, 1996, p. 296).

Cuptor 242: M-8 (4-AG, 4-PH); ML-187 (60-BC, 47-GL, 3-IȘ, 60-NȚ, 1-SV, 8-VR, 8-VS); T-27 (19-AB, 6-BV, 1-HG, 1-SB); CR-11 (BH); B-9. < *cuptor* „instalație în care se arde minereul de fier”.

Cuțitar 307: O-1 (GJ); M-2 (IL); ML-52 (4-BC, 48-SV); T-144 (40-AB, 4-BN, 27-CJ, 23-HD, 50-SB); CR-97 (9-AR, 28-BH, 60-SJ); BNT-4 (TM); B-7. < *cuțitar* „meșter fierar” (Iordache, 1980, p. 110).

Cuțitaru 390: O-100 (69-DJ, 14-GJ, 13-MH, 4-VL); M-148 (15-AG, 11-BR, 49-BZ, 11-CL, 25-DB, 2-GR, 24-IL, 5-PH, 6-TR); D-21 (CȚ); T-48 (2-AB, 13-BV, 5-CJ, 5-CV, 8-HD, 15-SB); BNT-9 (TM); B-64. < *cuțitar* + suf. antrop. -u.

Feraru 10448: O-1469 (500-DJ, 224-GJ, 76-MH, 520-OT, 149-VL); M-3450 (782-AG, 257-BR, 805-BZ, 102-CL, 334-DB, 242-GR, 228-IL, 700-TR); D-647 (417-CȚ, 230-TL); ML-3852 (668-BC, 272-BT, 585-GL, 710-IȘ, 278-NȚ, 233-SV, 663-VR, 443-VS); MR-59 (24-MM, 35-SM); T-431 (15-AB, 1-BN, 147-BV, 35-CJ, 8-CV, 160-HD, 7-HG, 14-MȘ, 44-SB); CR-68 (26-AR, 30-BH, 12-SJ); BNT-114 (57-CS, 57-TM); B-358. < *fierar*.

Ferăstrău 120: O-5 (OT); M-100 (1-CL, 2-DB, 10-GR, 11-PH, 76-TR); ML-4 (2-BC, 2-NȚ); T-7 (6-BV, 1-HD); B-4. < *ferăstrău*.

Fierar 161: O-2 (DJ); M-3 (1-AG, 2-PH); ML-110 (109-SV, 1-VR); T-35 (8-BN, 10-BV, 17-SB); CR-4 (SJ); BNT-7 (TM). < *fierar*.

Fierariu 139: O-22 (7-DJ, 1-GJ, 9-OT, 5-VL); M-15 (11-AG, 4-TR); D-1 (CȚ); ML-70 (2-BT, 3-GL, 1-IȘ, 5-NȚ, 59-SV); T-20 (1-BV, 6-HD, 2-MȘ, 11-SB); CR-2 (AR); BNT-3 (TM); B-6. < *fierar*.

Fieraru 6655: O-1402 (391-DJ, 63-GJ, 11-MH, 713-OT, 224-VL); M-2635 (722-AG, 11-BR, 171-BZ, 59-CL, 376-DB, 280-GR, 86-IL, 402-PH, 528-TR); D-147 (124-CȚ, 23-TL); ML-234 (24-BC, 36-BT, 27-GL, 26-IȘ, 18-NȚ, 45-SV, 44-VR, 14-VS); MR-25 (2-MM, 23-SM); T-177 (14-AB, 1-BN, 67-BV, 10-CJ, 5-CV, 42-HD, 1-HG, 9-MȘ, 28-SB); CR-15 (7-AR, 8-BH); BNT-48 (14-CS, 34-TM); B-1972. < *fierar* + suf. antrop. -u.

Foale 262: ML-4 (3-BT, 1-IȘ); CR-5 (AR); BNT-251 (65-CS, 186-TM); B-2. < *foale* „instalație care comprimă și suflă aerul în cărbunii aprinși din fierărie” (Iordache, 1996, p. 338).

Furcă 399: O-5 (1-DJ, 2-MH, 2-VL); M-7 (1-PH, 6-TR); D-58 (5-CȚ, 53-TL); ML-3 (VR); T-291 (6-AB, 4-BV, 15-CJ, 263-HD, 2-MȘ, 1-SB); CR-3 (1-AR, 2-SJ); BNT-29 (4-CS, 25-TM); B-3. < *furcă* „parte a jugului” (Iordache, 1980, p. 111).

Găman 2799: O-1348 (619-DJ, 375-GJ, 179-MH, 21-OT, 154-VL); M-844 (45-AG, 30-BR, 153-BZ, 96-CL, 67-DB, 25-GR, 13-IL, 272-PH, 143-TR); D-71 (62-CȚ, 9-TL); ML-169 (52-BC, 5-BT, 9-GL, 6-NȚ, 89-VR, 8-VS); MR-14 (5-MM, 9-SM); T-214 (58-BV, 99-HD, 4-MȘ, 53-SB); CR-27 (11-AR, 16-BH); BNT-69 (37-CS, 32-TM); B-43. < *găman* „polonic” (Lex. reg., p. 19).

Greblă 274: O-76 (68-DJ, 8-GJ); M-48 (10-BR, 18-BZ, 5-DB, 7-IL, 8-PH); D-8 (CȚ); ML-16 (11-BC, 1-BT, 3-SV, 1-VR); MR-1 (MM); T-79 (3-BN, 5-BV, 20-CJ, 8-HD, 37-MȘ, 6-SB); CR-44 (SJ); BNT-1 (CS); B-1. < *greblă*, unealtă agricolă.

Hârleț 127: M-16 (11-BZ, 5-PH); ML-27 (2-BC, 1-BT, 2-GL, 13-SV, 9-VR); T-79 (45-BN, 20-HD, 14-MȘ); BNT-4 (CS); B-1. < *hârleț* „cazma” (Iordache, 1996, p. 343).

Inel 237: O-105 (77-DJ, 4-GJ, 24-OT); M-3 (1-AG, 2-TR); D-50 (CȚ); ML-8 (VS); T-56 (23-AB, 33-HD); CR-2 (AR); BNT-3 (TM); B-10. < *inel* „obiect confecționat din metal, în formă de cerc, având diverse întrebuințări practice” (DLRM).

Jugaru 875: O-54 (4-GJ, 50-OT); M-49 (8-BR, 28-BZ, 5-GR, 7-PH, 1-TR); D-17 (14-CȚ, 3-TL); ML-667 (186-BC, 28-BT, 95-GL, 20-IȘ, 45-NȚ, 24-SV, 249-VR, 20-VS); T-34 (2-AB, 22-BV, 1-CJ, 2-CV, 5-HD, 1-HG, 1-MȘ); CR-5 (1-AR, 4-BH); BNT-12 (9-CS, 3-TM); B-37. < *jugar* „care poate fi pus la jug” + suf. antrop. -u.

Lăcătar 119: M-1 (AG); T-118 (13-AB, 3-HD, 102-SB). < *lăcătar* „meșteșugar specializat în confecționarea lacătelor”.

Lăcătuș 15455: O-391 (74-DJ, 21-GJ, 23-MH, 209-OT, 64-VL); M-1195 (67-AG, 109-BR, 521-BZ, 44-CL, 61-DB, 57-GR, 64-IL, 176-PH, 96-TR); D-119 (105-CS, 14-TL); ML-1935 (400-BC, 25-BT, 359-GL, 38-IȘ, 114-NȚ, 330-SV, 243-VR, 426-VS); MR-731 (508-MM, 223-SM); T-8309 (712-AB, 2118-BN, 513-BV, 1847-CJ, 21-CV, 490-HD, 61-HG, 1599-MȘ, 948-SB); CR-2163 (425-AR, 818-BH, 920-SJ); BNT-521 (89-CS, 432-TM); B-91. < *lăcătuș* „meșteșugar specializat în prelucrarea fierului” (Iordache, 1980, p. 110).

Lăcătușu 4368: O-1225 (194-DJ, 394-GJ, 328-MH, 27-OT, 282-VL); M-416 (116-AG, 31-BR, 58-BZ, 41-CL, 26-DB, 8-GR, 24-IL, 75-PH, 37-TR); D-79 (74-CȚ, 5-TL); ML-2152 (770-BC, 116-BT, 86-GL, 187-IȘ, 574-NȚ, 193-SV, 14-VR, 212-VS); MR-14 (8-MM, 6-SM); T-280 (14-AB, 12-BN, 73-BV, 6-CJ, 12-CV, 103-HD, 4-HG, 22-MȘ, 34-SB); CR-36 (23-AR, 9-BH, 4-SJ); BNT-108 (50-CS, 58-TM); B-58. < *lăcătuș* + suf. antrop. -u.

Lopată 116: M-49 (15-AG, 28-BZ, 6-PH); D-2 (CȚ); ML-24 (9-NȚ, 15-SV); MR-36 (MM); T-1 (SB); BNT-4 (TM). < *lopată* „unealtă cu care se ridică pământ, pietriș, nisip” (DLRM).

Oțel 837: O-86 (64-DJ, 6-GJ, 6-MH, 10-VL); M-23 (9-AG, 4-BR, 8-BZ, 2-PH); D-15 (13-CȚ, 2-TL); ML-263 (18-BC, 13-GL, 107-NȚ, 8-SV, 117-VS); MR-2 (MM); T-418 (154-AB, 16-BN, 11-BV, 151-CJ, 13-HD, 3-HG, 64-MȘ, 6-SB); CR-16 (13-AR, 2-BH, 1-SJ); BNT-10 (4-CS, 6-TM); B-4. < *oțel* „aliaj de fier cu carbon” (DLRM).

Pană 14830: O-2586 (635-DJ, 300-GJ, 328-MH, 916-OT, 407-VI); M-8835 (1393-AG, 397-BR, 893-BZ, 693-CL, 1122-DB, 536-GR, 572-IL, 1728-PH, 1501-TR); D-637 (580-CȚ, 57-TL); ML-1512 (203-BC, 32-BT, 442-GL, 140-IȘ, 55-NȚ, 11-SV, 305-VR, 324-VS); MR-30 (7-MM, 23-SM); T-504 (20-AB, 18-BN, 193-BV, 32-CJ, 9-CV, 169-HD, 8-HG, 17-MȘ, 38-SB); CR-49 (32-AR, 16-BH, 1-SJ); BNT-187 (73-CS, 114-TM); B-490. < *pană* „bucată de lemn sau de metal, de forma unei prisme triunghiulare, întrebuințată pentru despicarea lemnului” (DLRM).

Pilă 170: M-59 (14-BR, 11-BZ, 8-DB, 26-IL); D-7 (CȚ); ML-86 (2-BC, 9-VR, 75-VS); T-13 (BV); B-5. < *pilă* „unealtă de oțel călit (...) folosită la netezirea, subțierea sau ascuțirea unor piese de metal” (DLRM).

Piroi 618: O-181 (22-DJ, 4-GJ, 126-MH, 29-OT); M-248 (8-AG, 17-CL, 157-GR, 4-IL, 53-PH, 9-TR); D-36 (31-CȚ, 5-TL); ML-8 (3-BC, 4-GL, 1-VS); T-14 (5-AB, 3-BV, 5-HD, 1-SB); CR-4 (SJ); BNT-13 (4-CS, 9-TM); B-114. < *piroi* = *piron* „cui de oțel, lung și gros, folosit la îmbinarea pieselor unei construcții de lemn, la fixarea unui obiect greu în perete” (DLRM).

Potcoavă 682: O-73 (17-DJ, 5-MH, 51-VL); M-196 (16-AG, 4-BR, 61-BZ, 5-DB, 9-GR, 33-PH, 68-TR); D-15 (CȚ); ML-9 (2-GL, 5-SV, 2-VR); MR-41 (MM); T-243 (1-AB, 136-BV, 23-CJ, 5-CV, 75-MȘ, 3-SB); CR-6 (5-AR, 1-BH); BNT-11 (TM); B-88. < *potcoavă* „piesă de oțel în formă de semicerc, care se fixează cu cuie pe copitele cailor sau ale altor animale de tracțiune pentru protejarea copitelor și pentru ca vita să nu alunece” (DLRM).

Potcovaru 617: O-243 (86-DJ, 64-GJ, 23-MH, 55-OT, 15-VL); M-164 (56-AG, 24-BZ, 19-CL, 6-GR, 7-IL, 2-PH, 50-TR); D-16 (CȚ); ML-51 (5-BC, 2-BT, 1-GL, 13-IȘ, 29-NȚ, 1-VS); T-59 (6-AB, 7-CV, 46-HD); BNT-22 (7-CS, 15-TM); B-62. < *potcovar* + suf. antrop. -u.

Priboi 660: O-241 (100-DJ, 40-GJ, 50-MH, 29-OT, 22-VL); M-206 (14-AG, 3-BZ, 13-CL, 55-DB, 6-GR, 15-IL, 25-PH, 75-TR); D-48 (44-CȚ, 4-TL); ML-48 (21-BC, 7-GL, 12-IȘ, 1-NȚ, 7-VR); T-29 (18-BV, 4-HG, 7-MȘ); CR-4 (BH); BNT-38 (16-CS, 22-TM); B-46. < *priboi* „unealtă de oțel în formă de bară, cu un capăt conic, care servește, de obicei, la perforarea sau lărgirea găurilor materialelor metalice” (DEX).

Rangă 549: O-8 (3-DJ, 2-MH, 3-VL); M-19 (1-AG, 8-CL, 3-DB, 3-IL, 4-TR); D-5 (CȚ); ML-110 (6-BC, 28-BT, 14-GL, 26-IȘ, 9-NȚ, 1-SV, 4-VR, 22-VS); T-242 (5-AB, 6-BN, 13-BV, 101-CJ, 10-HD, 8-MȘ, 99-SB); CR-4 (SJ); BNT-90 (75-CS, 15-TM); B-71. < *rangă* „bară de fier ascuțită la un capăt, servind ca o pârgie sau folosită când se sapă în pământuri foarte tari” (DLRM).

Rugină 2066: O-67 (1-DJ, 7-GJ, 55-MH, 4-OT); M-240 (21-AG, 14-BR, 26-BZ, 16-CL, 110-GR, 8-IL, 25-PH, 20-TR); D-110 (56-CȚ, 54-TL); ML-1166 (166-BC, 42-BT, 344-GL, 221-IȘ, 216-NȚ, 78-SV, 30-VR, 69-VS); T-290 (5-AB, 64-BV, 8-CJ, 12-CV, 16-HD, 161-HG, 17-MȘ, 7-SB); CR-17 (11-AR, 3-BH, 3-SJ); BNT-28 (11-CS, 17-TM); B-148. < *rugină* „substanță brună-roșcată care se formează prin oxidare pe obiectele de fier și care distruge metalul” (DLRM).

Sabie 555: O-92 (61-DJ, 5-GJ, 16-OT, 10-VL); M-101 (88-AG, 8-BR, 5-PH); D-23 (CȚ); ML-249 (38-BT, 5-GL, 22-IȘ, 34-NȚ, 149-SV, 1-VR); T-24 (5-BN, 1-HD, 18-SB); CR-6 (BH); BNT-16 (9-CS, 7-TM); B-44. < *sabie* „armă care constă dintr-o lamă lungă de oțel ascuțită la vârf și pe una dintre laturi și fixată într-un mâner” (DLRM; Cf. și Iordache, 1980, p. 110).

Secere 172: M-100 (1-DB, 29-GR, 7-PH, 63-TR); T-13 (SB); B-59. < *seceră* „unealtă din inventarul agricol” (Iordache, 1980, p. 107).

Sfredel 167: O-62 (23-DJ, 39-MH); M-12 (1-AG, 3-BZ, 1-CL, 7-IL); D-20 (CȚ); ML-48 (46-IȘ, 2-VS); MR-2 (MM); T-15 (12-BV, 3-MȘ); BNT-8 (TM). < *sfredel* „burghiu” (DLRM).

Sîrmă 218: O-68 (35-DJ, 3-GJ, 27-MH, 3-OT); M-28 (5-CL, 2-PH, 21-TR); D-11 (4-CȚ, 7-TL); ML-93 (10-BT, 83-NȚ); T-7 (CV); CR-7 (4-AR, 3-BH); BNT-2 (TM); B-2. < *sîrmă* „fir metalic de oțel, aramă, aluminiu etc.” (DLRM).

Șomoiaș 254: M-229 (23-BR, 167-BZ, 22-GR, 17-PH); ML-14 (1-BC, 1-BT, 7-GL, 1-SV, 4-VR); MR-2 (MM); T-8 (6-BV, 2-CV); B-1. < *șomoiaș* „unealtă cu care se stropește fierul înroșit” (Iordache, 1980, p. 112).

Șurubaru 474: O-2 (GJ); M-18 (2-BZ, 6-CL, 3-DB, 2-IL, 5-PH); D-13 (10-CȚ, 3-TL); ML-396 (41-BC, 187-BT, 10-GL, 100-NȚ, 37-SV, 11-VR, 10-VS); T-27 (3-BN, 12-BV, 8-CJ, 3-HD, 1-SB); CR-1 (AR); BNT-15 (8-CS, 7-TM); B-2. < *șurubar* („meșter care execută șuruburi”) + suf. antrop. -u.

Tablă 125: O-1 (OT); M-70 (5-CL, 65-GR); D-5 (CȚ); T-3 (1-BV, 2-MȘ); CR-3 (AR); BNT-31 (18-CS, 13-TM); B-12. < *tablă* „placă metalică, de grosimi diferite, folosită la învelitul caselor, la fabricarea vaselor și a altor obiecte” (DLRM).

Talangă 129: O-1 (DJ); M-125 (1-BZ, 124-PH); D-1 (CȚ); T-1 (BV); B-1. < *talangă* „clopot care se atârnă la gâtul oilor” (Iordache, 1996, p. 344).

Tigae 102: O-80 (70-DJ, 10-MH); M-16 (15-AG, 1-BZ); D-1 (TL); ML-1 (VR); T-3 (HD); B-1. < *tigae* „obiect de fier executat pe domeniul Hunedoarei la începutul secolului al XVI-lea, alături de alte obiecte de fier” (Iordache, 1996, p. 330).

Tîrnăcop 195: O-7 (5-OT, 2-VL); M-146 (1-AG, 6-DB, 5-GR, 3-PH, 131-TR); D-11 (9-CȚ, 2-TL); ML-10 (6-BC, 4-VS); T-10 (4-BV, 1-CV, 5-HD); BNT-1 (TM); B-10. < *tîrnăcop* „unealtă din inventarul agricol” (Iordache, 1996, p. 107).

Tîrpan 124: O-1 (MH); M-41 (33-CL, 3-GR, 5-IL); D-73 (72-CS, 1-TL); ML-9 (1-GL, 6-SV, 2-VS). < *tîrpan* „unealtă asemănătoare cu coasa la tăiatul stufului și cânepii” (DLRM).

Tocilă 789: O-11 (DJ); M-187 (47-AG, 6-BR, 22-BZ, 53-CL, 5-DB, 30-GR, 21-PH, 3-TR); D-22 (CȚ); ML-434 (142-BC, 10-BT, 92-GL, 13-IȘ, 17-NȚ, 149-SV, 5-VR, 6-VS); MR-4 (MM); T-38 (5-BV, 3-CJ, 16-HD, 6-MȘ, 8-SB); CR-5 (1-AR, 4-BH); BNT-5 (TM); B-83. < *tocilă* „mașină compusă dintr-un disc abraziv și un mâner sau o pedală, cu care se ascut instrumentele de tăiat” (DLRM; cf. și Iordache, 1980, p. 109).

Topor 2129: O-107 (26-DJ, 2-GJ, 79-MH); M-513 (35-AG, 216-BR, 99-BZ, 88-CL, 7-DB, 9-GR, 10-IL, 43-PH, 6-TR); D-172 (121-CȚ, 51-TL); ML-546 (21-BC, 11-BT, 62-GL, 43-IȘ, 58-NȚ, 4-SV, 109-VR, 238-VS); MR-4 (SM); T-357 (57-AB, 18-BV, 2-CJ, 193-HD, 14-HG, 66-MȘ, 7-SB); CR-152 (151-AR, 1-BH); BNT-62 (12-CS, 50-TM); B-216. < *topor* „unealtă de uz casnic și meșteșugăresc” (Iordache, 1980, p. 107).

Toporaș 389: O-5 (GJ); M-93 (8-BR, 1-BZ, 4-DB, 8-IL, 67-PH, 5-TR); D-9 (6-CȚ, 3-TL); ML-230 (36-BC, 35-BT, 28-GL, 4-NȚ, 4-SV, 7-VR, 116-VS); MR-9 (MM); T-38 (12-BV, 25-HD, 1-SB); CR-1 (SJ); BNT-1 (TM); B-3. < *toporaș* + suf. -aș.

Tunaru 1712: O-644 (172-DJ, 291-GJ, 49-MH, 75-OT, 57-VL); M-509 (53-AG, 6-BR, 84-BZ, 18-CL, 21-DB, 113-GR, 1-IL, 34-PH, 179-TR); D-67 (41-CȚ, 26-TL); ML-199 (92-BC, 6-GL, 3-IȘ, 3-SV, 8-VR, 87-VS); MR-4 (SM); T-67 (28-BV, 1-CJ, 27-HD, 6-HG, 5-MȘ); CR-8 (7-AR, 1-BH); BNT-38 (28-CS, 10-TM); B-176. < *tunaru* + suf. antrop. -u.

Țintă 409: O-14 (3-DG, 1-GJ, 6-MH, 4-OT); M-276 (6-AG, 4-BR, 117-BZ, 21-CL, 6-DB, 11-GR, 90-IL, 21-PH); D-27 (24-CȚ, 3-TL); ML-71 (1-BC, 34-BT, 12-GL, 5-NȚ, 1-SV, 18-VS); T-10 (3-BV, 5-HD, 2-MȘ); CR-5 (1-AR, 4-BH); B-6. < *țintă* „cui care se bătea în porțile groase de lemn” (Iordache, 1996, p. 294).

Vatră 908: O-8 (7-DJ, 1-OT); M-44 (25-BR, 2-GR, 2-IL, 15-PH); D-55 (52-CȚ, 3-TL); ML-687 (70-BC, 36-BT, 14-GL, 215-IȘ, 76-NȚ, 15-SV, 248-VR, 13-VS); MR-12 (6-MM, 6-SM); T-64 (22-BV, 3-CV, 24-HD, 15-SB); CR-2 (SJ); BNT-2 (TM); B-34. < *vatră* „parte a forței în care se depozitează și unde se arde combustibilul” (DLRM; cf. și Iordache, 1996, p. 108).

Vătrați 140: O-77 (39-GJ, 38-OT); M-45 (1-CL, 44-TR); D-5 (1-CȚ, 4-TL); T-3 (BV); CR-3 (AR); B-7. < *vătrați* „unealtă în formă de cârlig sau de lopătică cu coadă, cu care se scoate sau se scormonește jarul din sobe, din cuptoare etc.” (DLRM; cf. și Iordache, 1980, p. 111).

Zgură 259: O-47 (9-DJ, 17-GJ, 21-OT); M-38 (2-BR, 1-CL, 35-IL); D-117 (97-CȚ, 20-TL); ML-39 (11-BT, 24-NȚ, 4-SV); T-4 (1-BV, 1-HD, 2-SB); CR-2 (AR); B-12. < *zgură* „cenușa rezultată din arderea cărbunilor” (Iordache, 1980, p. 108).

Referințe bibliografice:

BDAR = *Baza de date antroponimice a României*, constituită la Laboratorul de cercetări onomastice de la Facultatea de Litere a Universității din Craiova în 1994, pe baza datelor puse la dispoziție pe suport electronic de Inspectoratele județene de poliție, Serviciul de evidență a populației.

DEX = *Dicționarul explicativ al limbii române*. Ediția a II-a revăzută și adăugită. București: Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009.

DLRM = *Dicționarul limbii române moderne*. București: Editura Academiei, 1958.

GIURESCU, Constantin C. *Istoria românilor*. Vol. I. Ediția a cincea revăzută și adăugită. București, 1946.

GONȚA, Alexandru I. *Documente privind istoria României. A. Moldova, veacurile XIV-XVII (1384-1625). Indicele numelor de persoane*. București: Editura Academiei Române, 1995.

IORDACHE, Gheorghe. *Mărturii etno-lingvistice despre vechimea meseriilor populare românești. Studiu cu privire specială la Oltenia*. Craiova: Editura Scrisul Românesc, 1980.

IORDACHE, Gheorghe. *Ocupații tradiționale pe teritoriul României. Studiu etnologic*, vol. III. București: Editura Academiei Române, 1996.

Lex. reg. = *Lexic regional*. Societatea de Științe istorice și filologice. București: Editura Academiei, 1960.

LIPS, Iulius. *Obârșia lucrurilor. O istorie a culturii omenirii*. București: Editura Științifică, 1960.

OANCA, Teodor. Nume personale feminine devenite nume de familie. În: *Philologia*, 2021, nr. 1, p. 35-53.